

Česká republika

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední průmyslová škola a Střední uměleckoprůmyslová škola,
Opava, Praskova 8**

Praskova 8/399, 746 01 Opava

Identifikátor školy: 600 017 338

Termín konání orientační inspekce: 12. – 14. listopadu 2002

Čj.:	142 422/02-0051434
Signatura:	on5fw515

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední průmyslová škola strojnická je jedna z nejstarších středních škol v Opavě. V současné době na této škole studuje celkem 382 žáků. Její součástí je od roku 1993 Střední uměleckoprůmyslová škola, která vznikla jednak z popudu zapálených pedagogů, ale i jako reakce na chybějící typ umělecké školy na Opavsku. Ve střední uměleckoprůmyslové škole se v současné době vyučuje podle těchto studijních oborů 82-41-M/007 Propagační výtvarnictví – propagační grafika, 82-41-M/023 Tvorba hraček a dekorativních předmětů a 82-41-M/034 Tvarování průmyslových výrobků – průmyslový design. Škola připravuje žáky pro praktickou práci v designerských dílnách, pro tvorbu www stránek, pro navrhování a tvorbu hraček a v neposlední řadě pro studium na vyšších odborných a vysokých školách. Žáci jsou připravováni i na eventuální samostatnou podnikatelskou činnost.

Škola poskytuje úplné střední odborné vzdělání, je zařazena do sítě škol MŠMT ČR, studium je zakončeno maturitní zkouškou a závěrečnou absolventskou prací.

V současné době studuje v prvním, druhém a čtvrtém ročníku 64 žáků, kteří jsou rozděleni do tříd podle zvoleného studijního oboru. V jednotlivých oborech studuje optimální počet žáků pět až dvanáct.

Právní forma - příspěvková organizace zřízená Moravskoslezským krajem.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek vzdělávání a výchovy ve Střední uměleckoprůmyslové škole
- Materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy ve Střední uměleckoprůmyslové škole
- Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v jednotlivých skupinách předmětů ve Střední uměleckoprůmyslové škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Kontrolou dokladů o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků inspekce zjistila, že škola zaměstnává čtyři pedagogické pracovníky, kteří nesplňují plně platné právní podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Organizační schéma školy je přehledně a jasně sestaveno, jsou vymezeny kompetence pro jednotlivé zástupce ředitele i jednotlivé zaměstnance. Chod školy se řídí školním řádem, dílčími směrnici či provozními řády odborných učeben a rozvrhem hodin.

Poradním orgánem ředitele školy je nejen pedagogická rada, ale i širší vedení školy, které zahrnuje oba zástupce ředitele školy, vedoucí umělecké rady a vedoucího oboru. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou pravidelně informováni na pedagogických radách nebo v rámci provozních porad, kde se konkretizují jednotlivé úkoly.

Činnost poradních orgánů ředitele školy je na velmi dobré úrovni a je zaměřena převážně na zajištění bezchybného provozu školy. Metodické orgány jsou určeny. Kriteria pro hodnocení práce zaměstnanců jsou vypracována a známa. Jsou součástí kolektivní smlouvy.

Organizační struktura školy i informační systém (nástěnky a odborná literatura ve sborovně, jednotlivé měsíční plány, Internet i školní Intranet atd.) vyhovuje jak vedení školy, tak i většině zaměstnanců a žáků.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Prostory uměleckoprůmyslové školy jsou umístěny v přízemí průmyslové školy, dílny v samostatné budově na ulici Jánská. V současné době škola disponuje dvěma učebnami pro teoretickou výuku, dvěma odbornými dílnami pro design, třemi dílnami pro hračky a propagaci, učebnou pro modelování, grafickou dílnou, modelovnou, kreslírnu, sádrovnou, fotokomorou, novou samostatnou počítačovou učebnou a depozitářem. Učebny a odborné dílny jsou vybaveny tak, že umožňují plnit výchovně vzdělávací program. K dispozici je základní odborná literatura, některé odborné časopisy a katalogy, předlohy písma, videokazety a diapositivy k odborným předmětům, vybavení dílen a ateliéru.

Vybavení žáků učebnicemi je odpovídající, pracuje se rovněž s pracovními listy a literárními ukázkami. V kabinetech pedagogů je prostor k uložení základních pomůcek a doplňkové literatury, které jsou do učeben přenášeny.

Cizí jazyky jsou vyučovány v jazykových učebnách, které jsou vybaveny potřebnou technikou, tematickými nástěnkami, mapami, slovníky a vytvářejí podnětné pracovní prostředí.

V současné době plánuje vedení školy přestavbu stávajícího areálu dílen na ulici Jánská, která by umožňovala koncentraci všech odborných pracoven a dílen do jedné budovy. Tím by se výrazně zlepšily materiálně-technické podmínky pro výuku uměleckých oborů.

Vybavení školy didaktickou technikou je na dobré úrovni. Ve škole jsou tři samostatné počítačové učebny využívané pro výuku, z toho jedna slouží pouze pro výuky uměleckých oborů.

Zpětná vazba při využívání materiálně-technických podmínek je založena na kvalitní práci vedoucího předmětové komise a předsedkyně umělecké rady.

Materiálně-technické podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Vzdělávací programy jsou realizovány v souladu se zařazením do sítě škol.

Výuka je v souladu s učebním plánem vyučovaného oboru.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání ve odborných předmětech (výtvarná příprava, písmo, dějiny výtvarné kultury, počítačová grafika, ekonomika, technologie, technické kreslení, praktická cvičení, navrhování a základy fotografování)

Hospitace byly provedeny u všech vyučujících odborných předmětů. Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídá schválenému učebnímu plánu, učební osnovy jsou plněny. Stanovené výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení třídy. Nedílnou součástí výuky jsou návštěvy výstav a galerií, či jiných uměleckoprůmyslových škol.

Vysoká odborná způsobilost pedagogů a jejich zkušenost s aktivním výtvarným životem opavského regionu pozitivně ovlivňuje výuku. I když výuka některých předmětů probíhá v blocích, jsou dodržovány psychohygienické zásady.

Struktura hospitovaných hodin odpovídala věku žáků a výukovým cílům. Nezbytné organizační pokyny byly jasné, srozumitelné, přiměřené věku a možnostem žáků. Učitelé velmi pozorně sledovali, čeho mají žáci v průběhu vyučování dosáhnout, ke korekturám přistupovali velmi taktně, chybný přístup trpělivě vysvětlovali, ve většině sledovaných hodin pracovali učitelé se žáky individuálně, žákům byly zadávány domácí úkoly, při jejich zadávání byla respektována zásada přiměřenosti. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo. Vyučující se na vyučovací proces pečlivě připravovali, vyučovací čas byl efektivně využit, učivo bylo interpretováno věcně správně.

V průběhu výuky bylo používáno mezipředmětových vztahů, byly uváděny příklady z praxe i z vlastních zkušeností žáků, učitelé si ověřovali pochopení zadaných úkolů a upozorňovali na klíčová úskalí. Žáci byli vedeni k sebekontrolě, sebehodnocení a odpovědnosti. Byli vedeni k tomu, aby samostatně řešili běžné úkoly ve stanoveném termínu a v rozsahu dohodnutého objemu finančních prostředků. Při hodnocení byly respektovány individuální dispozice žáků, byla oceňována jejich snaha o pokrok. Ve všech hodinách byl patrný partnerský vztah mezi žákem a učitelem.

Učivo výtvarné přípravy rozvíjí výtvarné myšlení žáků, vede je k osvojení výtvarného jazyka a vytváří předpoklady pro samostatnou tvorbu v oboru. Nedílnou součástí tohoto předmětu je plenér pro žáky. Žáci se učí výtvarně řešit plochu, snaží se zachycovat jednotlivé tvary v krajině, získávají zkušenosti s výběrem motivu a volbou formátu. Učivo předmětu se realizuje na základě vzájemného prolínání tří aspektů: morfologie výtvarné tvorby, studie reálií a fantazijně–koncepční studie. Učivo poskytuje žákům vyjadřovací předpoklady pro navrhování svých prací v dalších ročnících. Cíl vyučovacího předmětu spočívá ve vytváření systému vědomostí a dovedností v oblasti samostatné tvorby výrobků, užití zásady plošného, plastického, barevného vidění a cítění, zásad kompozice, vztahů mezi grafickými a plastickými studiemi přírody a uměleckých tvarů a jejich stylizací, posouzení vztahů mezi uvažovaným materiálem a jeho výrazovými možnostmi. Vyučující diskutují se žáky nad jejich návrhy, pozorně sledují vlastní proces navrhování, vedou žáky k jasné formulaci výtvarné myšlenky (včetně jejího slovního i grafického vyjádření). Organizace vyučování je dána převahou odborně praktického charakteru učiva.

V hodinách písma žáci získávají základní vědomosti o materiálech a nástrojích používaných při psaní, kreslení a rýsování písma a při práci s písmem a jeho aplikaci v oboru. Zvládají práci s psacími pomůckami, získávají poučení o nejvýznamnějších historických formách latinky. Zabývají se vhodnou volbou písma vzhledem k použitému materiálu, nástroji a výtvarnému záměru (např. monogram, stálá značka, firemní označení, logotyp atd.).

V dějinách výtvarné kultury získávají žáci poučení o základních historických, výtvarných a estetických zákonitostech, orientaci v hlavních výtvarných směrech (výběr tvůrců a jejich děl se omezuje na nejdůležitější a nejtypičtější), mají přehled o architektuře v různých slohových etapách. Vyučovací hodiny jsou doplňovány videonahrávkami, promítáním diapozitivů, besedami nad publikacemi o umění, návštěvami výstav a galerií. Je průběžně rozvíjena schopnost žáků vypracovávat referáty, které doplňují probrané učivo. Pro lepší pochopení dějinných a výtvarných souvislostí se žáci během studia seznamují s vybranými výstavami.

V předmětu počítačová grafika se žáci seznamují s kreslicím programem a možnostmi jeho využití při řešení konkrétních úkolů. Vybavení učebny počítači umožňuje každému žáku ve skupině samostatnou činnost. V hospitované hodině si žáci osvojovali konkrétní dovednosti při práci s programem COREL DRAW (výroba „bankovek“), které vyučující doplňovala příslušným výkladem. Prokázali, že jejich základní orientace v možnostech využití grafického programu je velmi dobrá.

V hodinách ekonomiky, technologie i technického kreslení převládala aktivní práce žáků a individuální přístup všech vyučujících.

V praktických cvičeních žáci převážně pracují podle svého studijního oboru s různým pracovním materiálem. Ovládají přípravu materiálu i opracování připraveného materiálu. Klauzurní práce prokazují, že žáci mají přehled o používaných materiálech, znají jejich fyzikální a chemické vlastnosti, jsou schopni navrhnout výrobek (hračku, průmyslový výrobek atd.), graficky jej ztvárnit, vypracovat technologický postup výroby, určit materiál a nástroje a následně výrobek vyrobit. Výuka je koncipována tak, že je v průběhu čtyř let organicky prostoupena hledisky ekonomickými, bezpečnostními a hledisky ochrany životního prostředí. Vyučovací předmět je v těsném vztahu k dalším odborným předmětům (výtvarná příprava, navrhování, technologie atd.).

V odpoledních hodinách mohou žáci využívat ateliérů a dílen v rámci zájmových útvarů – večerní kreslení, modelování či moderní a postmoderní výtvarná kultura.

Průběh vzdělávání v odborných předmětech je celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání ve společenskovedních předmětech (český jazyk, občanská nauka, cizí jazyky, matematika a fyzika)

Český jazyk a občanská výchova

Struktura hospitovaných hodin odpovídala stanoveným výukovým cílům, množství předávaných informací bylo přiměřené, odpovídalo učebním osnovám a typu školy. Učivo bylo podáváno věcně správně. Metody výkladu a metody skupinové či samostatné práce byly rovnoměrně zastoupeny. Samostatné činnosti byly průběžně vyhodnocovány, případně klasifikovány. Organizace výuky umožňovala úspěšné uplatnění žáků. Literární učivo o romantismu bylo dáváno do souvislostí s dalšími uměleckými obory (divadlo, malířství). Zde se zřetelně projevila nízká úroveň žákovských znalostí z vlastní přečtené literatury či zhlédnutí divadelních her. Motivační roli v hodinách literatury a slohu hrály ukázky z literárních děl, v občanské výchově diskuse o aktuální povolební situaci ve městě a o občanských postojích. Žáci měli možnost vyjádřit svůj názor, vyučující respektovaly osobnost jednotlivců. Komunikace a vyjadřování žáků byly vesměs na průměrné úrovni. Učitelky sledovaly, jak žáci učivo pochopili. Na závěr byly hodiny vyhodnoceny, proveden shrnující zápis a zadána domácí práce. Komunikace vyučujících, pohotovost a kvalita jejich vyjadřování byly velmi dobré. Výuka probíhala v přátelské pracovní atmosféře, vzájemné vztahy byly korektní.

Průběh vzdělávání v českém jazyce a občanské výchově je hodnocen jako velmi dobrý.

Anglický a německý jazyk

Ve škole se v návaznosti na volbu cizího jazyka ze základní školy vyučuje anglický a německý jazyk. V prvním ročníku byl podíl němčinářů tak nízký, že se zde vytvořily dvě výkonnostně rozdílné skupiny, obě se učí anglickému jazyku. Bezprostřední příprava na výuku byla u všech

vyučujících velmi zodpovědná. Prostředí tematicky upravených učeben, ve kterých je soustředěna audio-vizuální technika, názorné pomůcky a doplňková literatura, umožňovalo vytvořit dobrou pracovní atmosféru a využívání potřebných materiálů. Organizace vyučovacích jednotek byla založena na střídání činností. Uplatnily se metody frontálního opakování, skupinové řešení gramatických cvičení, příprava a realizace dialogových situací i samostatné cizojazyčné vyprávění žáků. Byl vytvořen dostatečný prostor pro žákovský mluvní projev, čehož také žáci s různou mírou aktivity využívali. Zájem a pozornost žáků byly udržovány názornými ukázkami reálií a výběrem praktických konverzačních témat. Ve výuce byla využita práce s učebnicí, doplňovací pracovní listy i zvukové nahrávky k nácviku poslechu s porozuměním. Žáci pracovali pozorně a soustředěně. Komunikace ve všech hodinách byla vedena převážně v cizím jazyce, žáci prokazovali dobrou orientaci v globálním chápání cizojazyčného projevu.

Průběh vzdělávání v cizích jazycích je hodnocen jako vynikající.

Matematika a fyzika

Časová dotace jednotlivých předmětů je v souladu se schválenými učebními plány, jimiž se v rámci stanovených pravidel výuka řídí. Plnění učebních osnov je kontrolováno vedením školy.

Organizační pokyny byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku žáků. Ve sledovaných vyučovacích hodinách převládalo opakování či prověřování učiva (čtvrtletní písemné práce). Žáci nebyli vždy vedeni ke schopnosti aplikovat učivo do denního života nebo v rámci své budoucí profesní orientace (fyzika). Vyučovací čas byl efektivně využit, učivo bylo interpretováno věcně správně.

V průběhu výuky byly využívány motivační výzvy, zkoušení či opakování učiva mělo návaznost na předcházející probíranou látku nebo navazovalo na jiné příbuzné předměty. Zásada přiměřenosti byla plně akceptována. Při hodnocení byly respektovány individuální dispozice žáků.

Ve sledovaných hodinách převládala klidná pracovní atmosféra, žáci přirozeně komunikovali.

Průběh vzdělávání v matematice a fyzice je celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Znalosti žáků jsou prověřovány ústním zkoušením a pomocí písemných testů, diktátů, samostatných prací apod. Zařazovány jsou také písemné kontrolní práce (český jazyk, matematika). Výsledky jsou průběžně vzájemně vyučujícími konzultovány, kontrolovány a srovnávány v jednotlivých ročnících.

Výsledky vzdělávání škola vyhodnocuje a přijímá potřebná opatření.

Škola používá i jiné evaluační nástroje pro zjišťování a hodnocení znalostí žáků (Cermat, SCIO, Kalibro).

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných oborech jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina je v souladu se zařazením do sítě škol.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Podkladová inspekční dokumentace střední školy
2. Zřizovací listina vydaná zastupitelstvem Moravskoslezského kraje č.9/129/1 ze dne 28. března 2002
3. Povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů, mimo písmena g), i), k) a l).
4. Schválené učební plány a učební osnovy
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
6. Organizační řád školy
7. Klauzurní a absolventské práce

ZÁVĚR

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy

Vedení školy má zájem na zvyšování a prohlubování kvalifikace jednotlivých zaměstnanců. Došlo k částečné obměně pedagogického sboru (někteří zakládající členové pedagogického sboru pracují jako externisté) a do školy nastoupili mladí perspektivní učitelé, kteří mají zájem ve škole pracovat.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy

Areál původní střední průmyslové školy nevyhovuje plně představám vyučujících ani vedení školy. Proto se škola snaží zlepšit materiálně-technické podmínky plánovanou přestavbou dílen (projekt je již zpracován). Tím by došlo k výraznému zlepšení stávajících podmínek.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných oborech

Všichni vyučující uplatňují korektní přístup k žákům, tento přístup se projevuje na příjemné pracovní atmosféře v celé škole. Do tvůrčí práce „umělců“ se podařilo vtáhnout „techniky“ (žáci studijného oboru strojírenství) a obě skupiny se podílí na úspěšné prezentaci školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Karel Richter
Členové týmu	Mgr. Marie Židková

Další zaměstnanci ČŠI

Mgr. Jiří Komín

Ve Frýdku-Místku dne 10. prosince 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. prosince 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Ing. Jiří Orlík, ředitel školy

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor školství, mládeže a sportu 28. října 117, 702 18 Ostrava 2	2003-01-02	142 002/03-002134
Zřizovatel Moravskoslezský kraj – Krajský úřad zástupkyně hejtmána PhDr. J.Wenigerová 28. října 117, 702 18 Ostrava 2	2003-01-02	142 001/03-002134
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány